

INTER-AGENCY COMMON FEEDBACK PROJECT

संरक्षण सम्बन्धी समुदायको बुझाइको प्रतिवेदन – गोरखा

अप्रिल २०१६

अनुसन्धान विधि

समुदाय बुझाई सर्वेक्षण सम्पन्न गर्न १४ वटा प्रभावित जिल्लाका ८४ समुदायका आगुवा कार्यकर्ताहरू (सीएफएहरू) र १२ जिल्ला समन्वयकर्ताहरूलाई तीन दिनसम्मा सर्वेक्षण प्रश्नावली र अध्ययनका विभिन्न पक्षहरू सम्बन्धमा तालिम प्रदान गरिएको थियो। प्रत्येक चराणमा भुकम्प प्रभावित १४ जिल्ला मध्ये हरेकबाट १५० जनाका दर्ले दरले

जम्मा २१०० प्रतीक्रीयादाताहरूको नमुना आकारमा सर्वेक्षण गरिएको छ सबै तथ्यांक संकलन कोबो टुलबक्स प्रायोग गरी मोबाईल फोन मार्फत सम्पन्न गरिएको छ।

नमुना छनोट

यो आध्ययनले गोला प्रथाद्ररा र्याण्डम स्याम्पलिङ गरी गाविस तथा नगरपालिकाहरूको छनोट गर्दछ। गाबिस तथा नगरपालिकाहरूको सुची मध्येबाट सीएफएहरूले सापेक्षिक रूपमा पहुँचयोग्य हुनेगरी चारवटा गाउँ बिकास समिति (गाविस)हरु (ग्रामीण नमुना) र एउटा नगरपलिका (शहरी नमुना) छनोट गर्नेछन। नगरपालिका नभएका जिल्ला (जस्तै रसुवा)मा नगर वरिपरिको नमुना क्षेत्रका रूपमा जिल्ला सदरमुकाममा तीनवटा वडाहरू गोला प्रथा माध्यमवाट छनोट गरिएका छन् र हरेक वडामा दशजना प्रतिकृयादताहरूमा सर्वेक्षण गरिएको छ।

यो नमुना छनोटका आधारमा केही सिमहरु हुने कुरा स्वीकर गर्नु पर्ने हुन्छ। गाविस छनोट गोला प्रथा माध्यमवाट हुने भए पनि पहुँच हुन नसक्ने क्षेत्रहरुमा रहेका समुदायहरुवाट सुझाव संकलन गर्दैन; यो सुझाव सर्वेक्षण गरिएको क्षेत्रवाट संकलन गरिएको भन्दा फरक हुन वा नहुन पनि सक्छ। यसका अतिरिक्त नमुना आकारले १४ वटा जिल्ला भरीको राष्ट्रिय स्तरको प्रतिनिधित्व प्रदान गर्ने भए पनि जिल्ला स्तरमा यसलाई सांकेतिक रुपमा मात्र लीन सिक्नेन्छ।

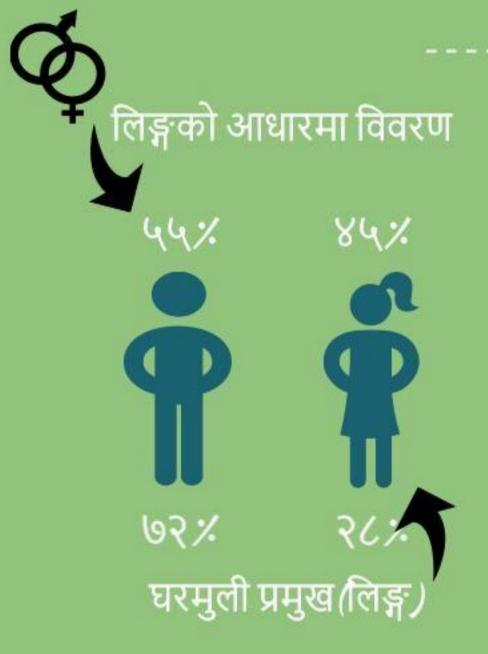
घरधुरी र प्रतिकृयादाताहरूको छनोट

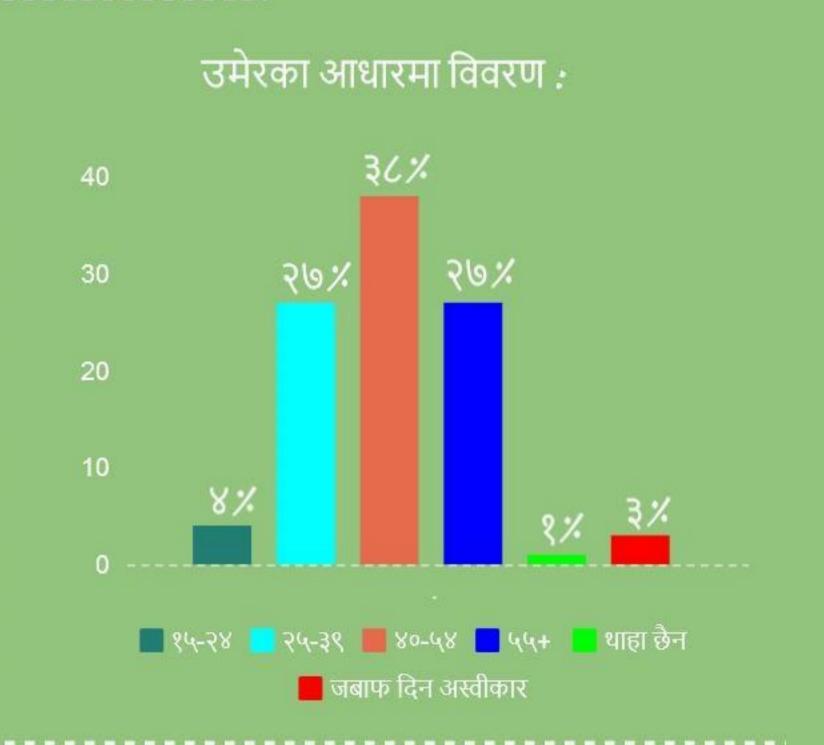
छनोट गरिएका गाविस /नगरपालिका/ जिल्ला सदरमुकामका वडाहरुमा आइपुग्दा सिएफएहरुले ब्यक्तिगत आन्तर्वाता प्रकृयालाई सुरुवात गर्न बिद्यालय, मन्दिर वा चौतारा जस्ता प्रवेश बिन्दुहरुको पिहचान गर्छन्। पिहचान गरिएका प्रवेश बिन्दुवाट आन्तर्वाताको सुरुवात गर्ने आधारका रुपमा कलम घुमाउने तिरकालाई आपनाठेन छन्। कलमको दिशाको पिहलो घरमा सर्वेकक्षण गरिने छ र प्रत्येक वडामा दशवटा घरहरुमा सर्वेक्षण सम्पन्न नहुँदासम्मा पिहले सर्वेक्षण गरिएको घरवाट दुईवटा घरलाई छोड्ने प्रकृयालाई अपनाइने छ। अस्थायी आश्रयस्थलहरुलाई पिन नियमित घरधुरी नमुनाको हिस्साका रुपमा लिइने छ।

घरधुरीमा पुगिसके पिछ सिएफएबाट सर्बेक्षणका समयमा घरमा उपस्थित १५ बर्ष वा सो भन्दा बडी उमेरका प्रितिकृयादाताहरुको समुह मध्येबाट एकजन ब्क्तिसँग आन्तरवाता लिइनेछ। नमुना जनसंख्याका हिसाबले विविधतायुक्त हुने तथा सर्वेक्षण क्षेत्रको जनसंख्या प्रतिविम्वित गर्ने सुनिस्चित गर्न गणकहरुले हरेक घरमा विभिन्न उमेर समृह तथा लिङका प्रतिकृयादाताहरुको छनोट गर्नेछन।

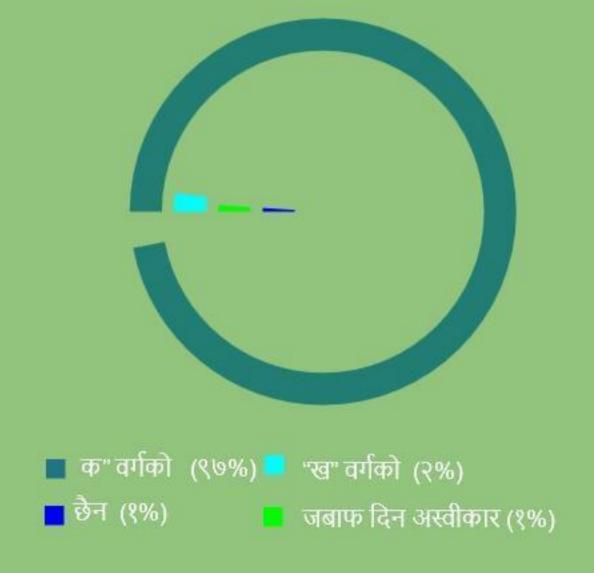
गोरखा

कुल सर्वेक्षण संख्या: १५०

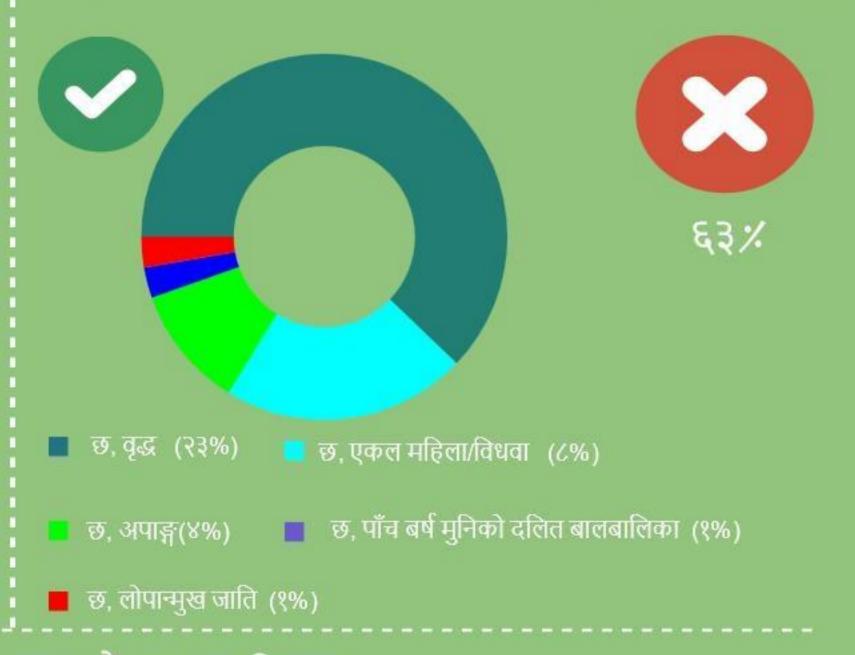

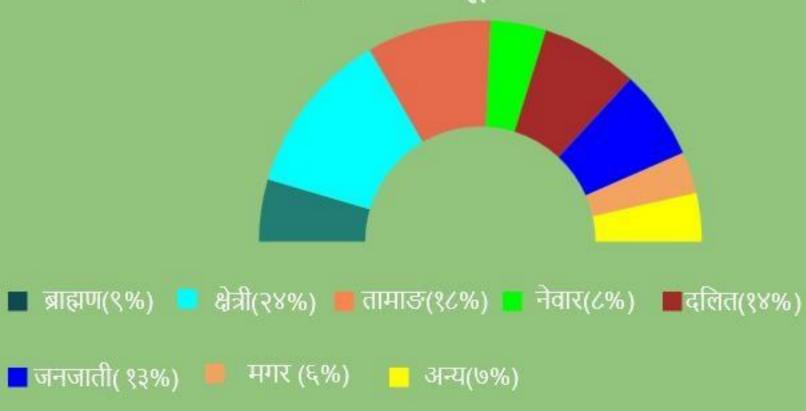
भूकम्प पीडित परिचयपत्रको आधारमा विवरण

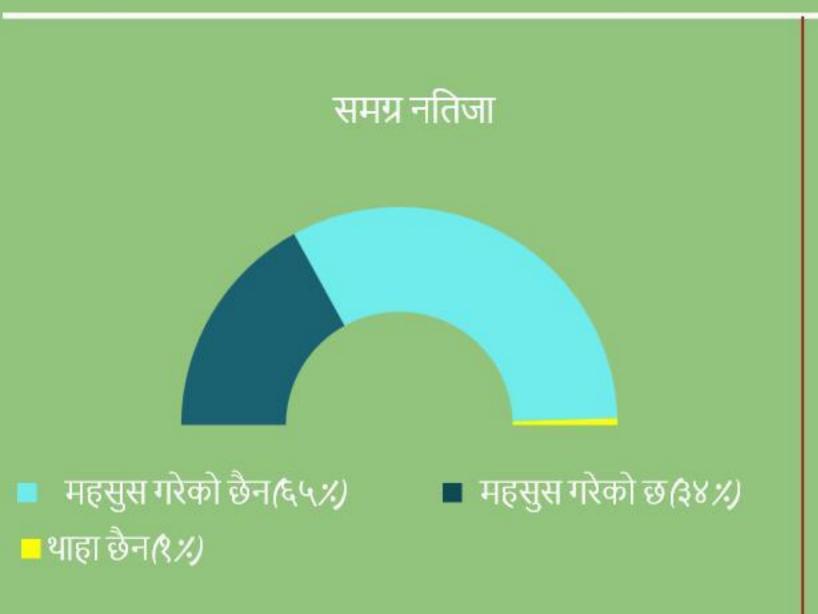
तपाई वा तपाइको परिवारसँग सामाजिक सुरक्षा परिचयपत्र छ ?

जात /जातीय समूहकोआधारमा विवरण

१. तपाइँको गाउँ समाजमा भूकम्पको पुनरुत्थान र पुन निर्माण सहायताबारे कुनै तनाव रहेको महसुस गर्नुभएको छ ?

१क. यदी छ भने यस्तो तनाव के कारणले भएको हो ? पानीको मुहान सुक्ने (५१%)

लैंगिक आधारमा विवरण

महसुस गरेको छैन (७१%) महसुस गरेको छ (२९%)

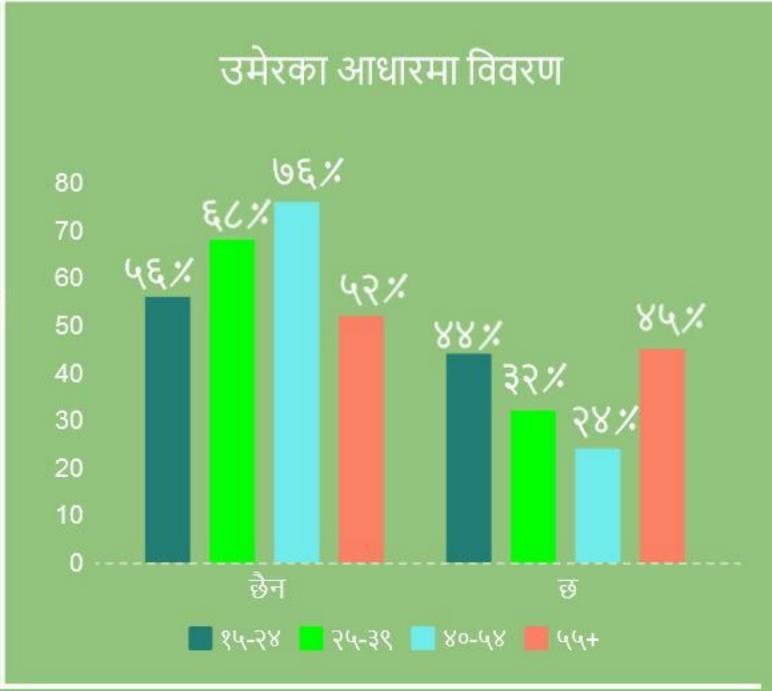

महसुस गरेको छैन(६०%) महसुस गरेको छ(३९%)

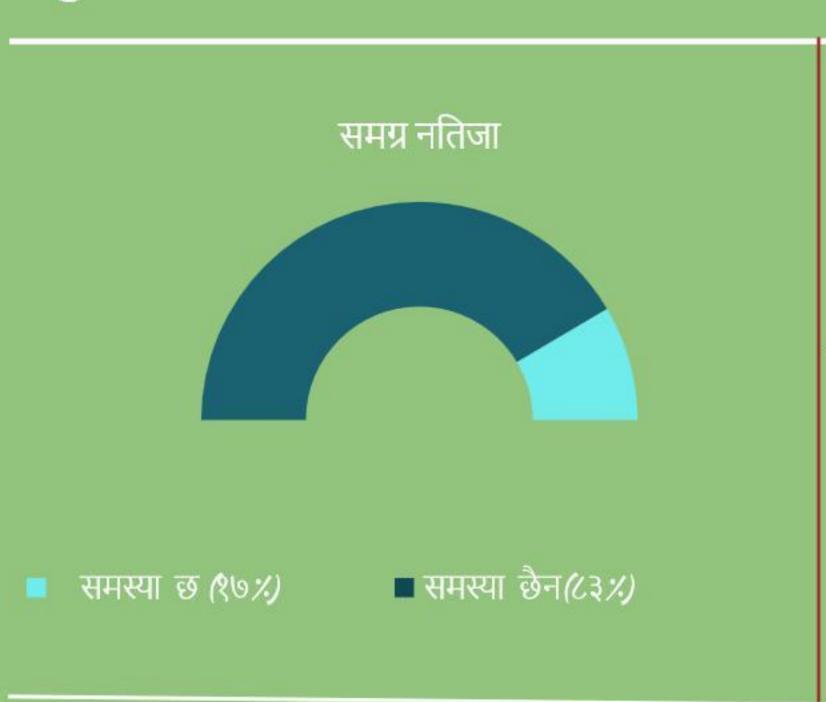
जात तथा जतिका आधारमा विवरण

र्भ १००% तामांग, ७७% मगर, ७१% ब्राम्हण तथा जनजाती,६७% नेवार, ५४% छेत्री, ५०% दलित र ४९% गुरुङ ले गाउँ समाजमा भूकम्पको पुनरुत्थान र पुन निर्माण सहायताबार कुनै तनाव महसुस नगरेको जनाएका छन् /

५१% गुरुङ ,५०% दलित, ४२% छेत्री, ३३% नेवार, २९% ब्राम्हण तथा जनजाती र २३% मगर ले गाउँ समाजमा भूकम्पको पुनरुत्थान र पुन निर्माण सहायताबारे तनाव महसुस गरेकी जनाएका छन् /

२. तपाइँको घर परिवारमा भूकम्पपछि बालबालिकासँग सम्बन्धित कुनै समस्या छ ?

२क. बालबालिका सम्बन्धी मुख्य दुई समस्या के के हुन् ?

अस्थाइ बसोबासमा असुरक्षा (३८%)

स्वास्थ्य हेरचाह (३१%)

लैंगिक आधारमा विवरण

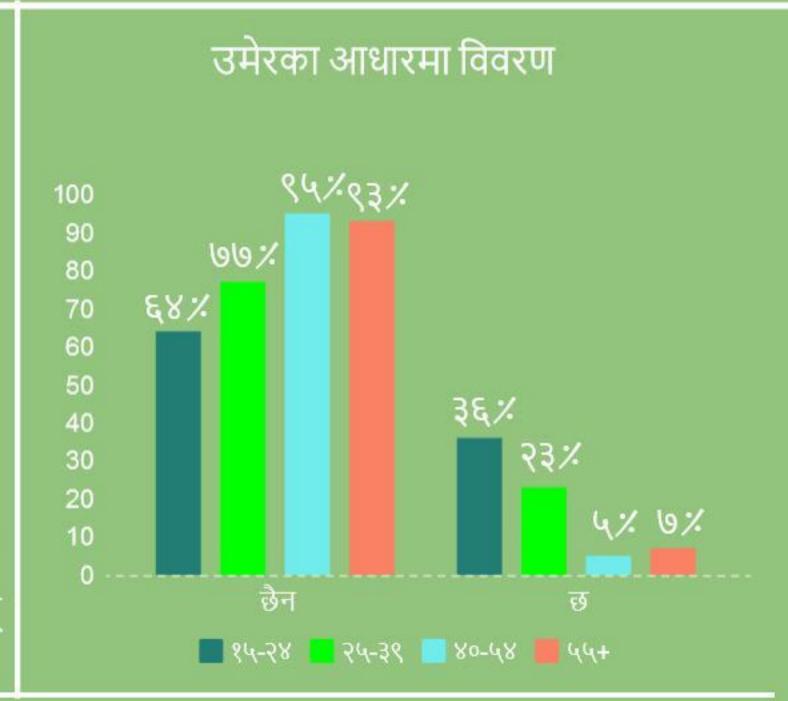

समस्या छैन(७३%) समस्या छ (२७%)

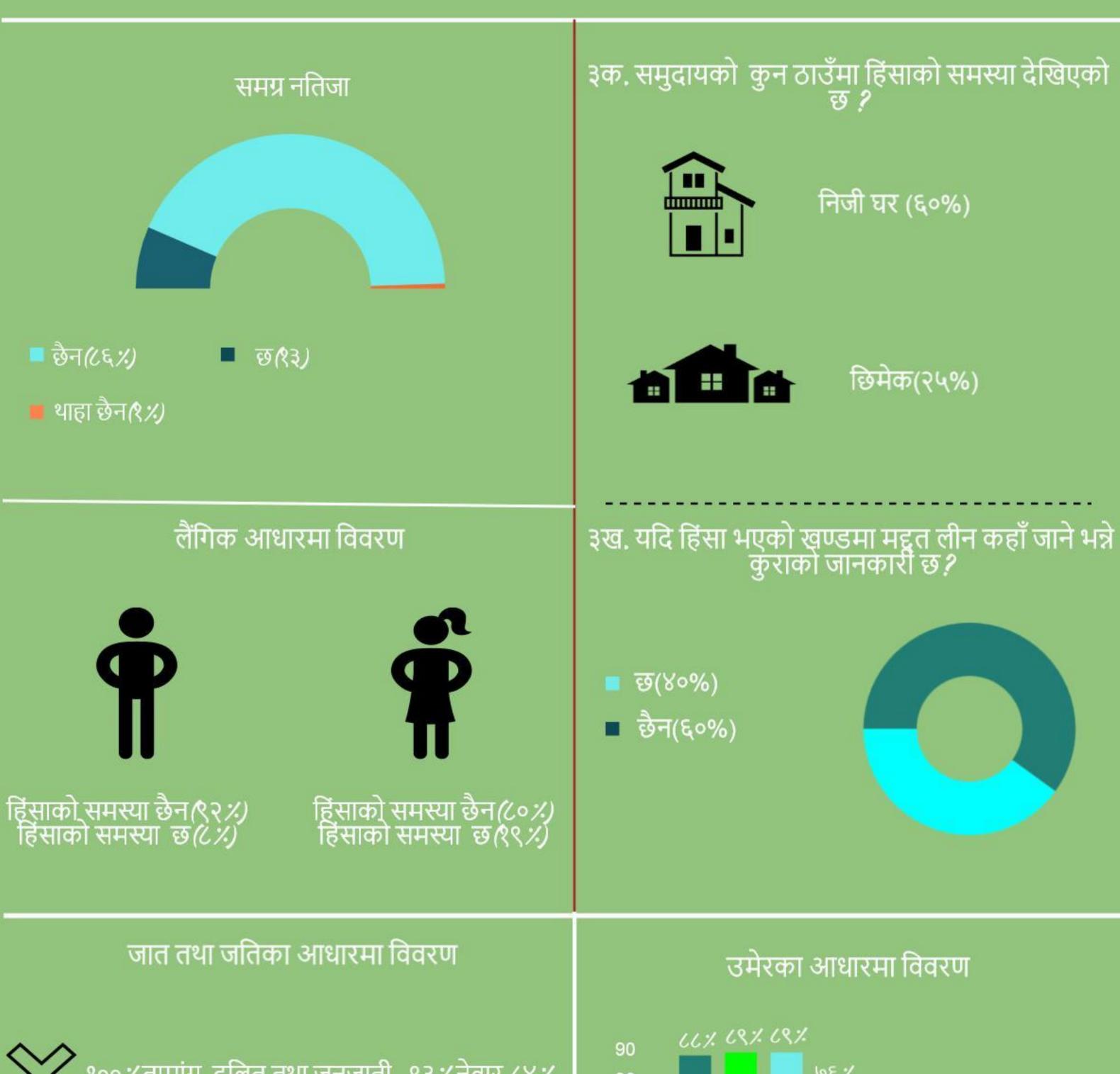
जात तथा जतिका आधारमा विवरण

१०० %तामांग तथा मगर, ९३% नेवार तथा ब्राम्हण, ९२% दिलत, ८६% जनजाती, ८५% छेत्री र ५१% गुरुङ ले घर परिवारमा भूकम्पपछि बालबालिकासँग सम्बन्धित कुनै समस्या नभएको जनाएका छन् /

४९ % गुरुङ, १५ % छेत्री, १४ % जनजाती, ८ % दलित र ७ % नेवार तथा ब्राम्हण ले घर परिवारमा भूकम्पपछि बालबालिकासँग सम्बन्धित समस्या भएको जनाएका छन्

३. तपाइँको समुदायमा कुनै किसिमको हिंसाको समस्या छ ?

१०० % तामांग, दलित तथा जनजाती , ९३ % नेवार, ८४ % गुरुङ, ७९ % ब्राम्हण, ७७ % मगर र ६९ % छेत्री ले समुदायमा कुनै किसिमको हिंसाको समस्या नरहेको जनाएका छन् /

३१% छेत्री, २३% मगर, २१% बाम्हण र १६% गुरुङ ले समुदायमा कुनै किसिमको हिंसाको समस्या रहेको जनाएका छन् /

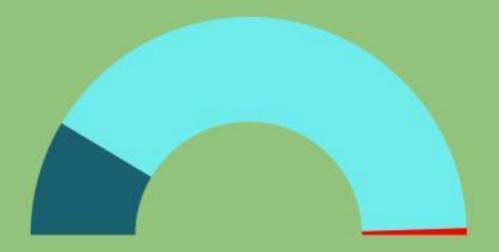
90 ८८% ८९% ८९% 80 70 60 50 40 30 20 १२% ११% ८% हिंसाको समस्या छैन हिंसाको समस्या छ

४०-५४ 📉 ५५+

🧧 १५-२४ 🦷 २५-३९ 📗

४. तपाइँको गाउँ समाजमा पुन र्निर्माण सहायता वितरणमा कसैलाई विञ्चत वा विभेद गरिएको छ ?

समग्र नतिजा

- वञ्चित वा विभेद गरिएको छैन(८१%)
- वञ्चित वा विभेद गरिएको छ (१७%)
- थाहा छैन (१%)

४क. उनीहरूलाई भेदभाव गरिनुको मुख्य दुई कारण के हुनसक्छ ?

जातीय कारण (२३%)

राजनीतिक दलमा आधारित (२३%)

लैंगिक आधारमा विवरण

वञ्चित वा विभेद गरिएको छ (१३%) वञ्चित वा विभेद गरिएको छैन (८४%)

जात तथा जतिका आधारमा विवरण

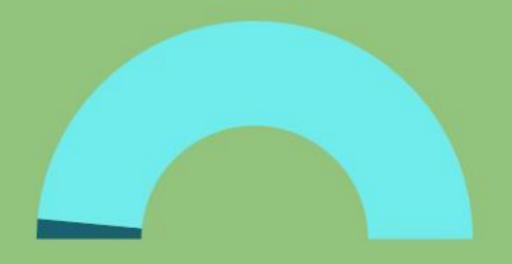
१००% तामांग तथा जनजाती, ९७% गुरुङ, ७५% दलित,७१% ब्राम्हण,६९% छेत्री,६७% नेवार र ६२% मगर ले गाउँ समाजमा पुन निर्माण सहायता वितरणमा कसैलाई वञ्चित वा विभेद नगरिएको जनाएका छन्

३३% नेवार, ३१% मगर, २९% ब्राम्हण, २७% छेत्री,२५% दलित र ३% गुरुङ ले गाउँ समाजमा पुन निर्माण सहायता वितरणमा कसैलाई वश्चित वा विभेद गरिएको जनाएका छन्

उमेरका आधारमा विवरण 800% 100 90 ७९% ७६% ७६% 80 70 60 50 40 30 २१% २१% २१% 20 10 छैन छ 🔳 १५-२४ 📉 २५-३९ 80-48 44+

५. तपाइलाई पुनरुत्थानका क्रममा कुनै किसिमको मौखिक अथवा व्यवहारिक दुर्व्यवहार भएको छ

दुर्व्यवहार भएको छैन(९७%)
 दुर्व्यवहार भएको छ(३%)

लैंगिक आधारमा विवरण

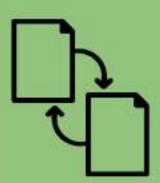

दुर्व्यवहार भएको छैन (९६%) दुर्व्यवहार भएको छ (४%)

दुर्व्यवहार भएको छैन(९७%) दुर्व्यवहार भएको छ(१%)

५क. यदी दुर्व्यवहार भएको छ भने कसरी ?

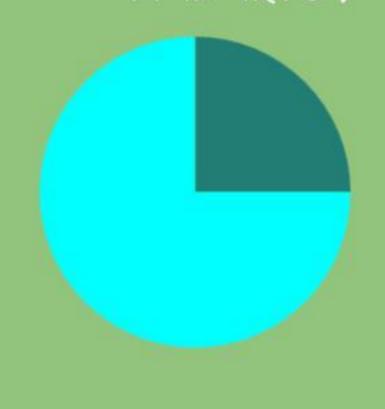

कागजात प्रतिस्थापनमा ढिलाइ गरेर (२५%)

गुनासो नसुनेर (२५%)

५ख. यदी दुर्व्यवहार भएको छ भने त्यसको गुनासो कहाँ गर्ने बारे थाहा छ ?

छ (२५%)छैन(७५%)

जात तथा जतिका आधारमा विवरण

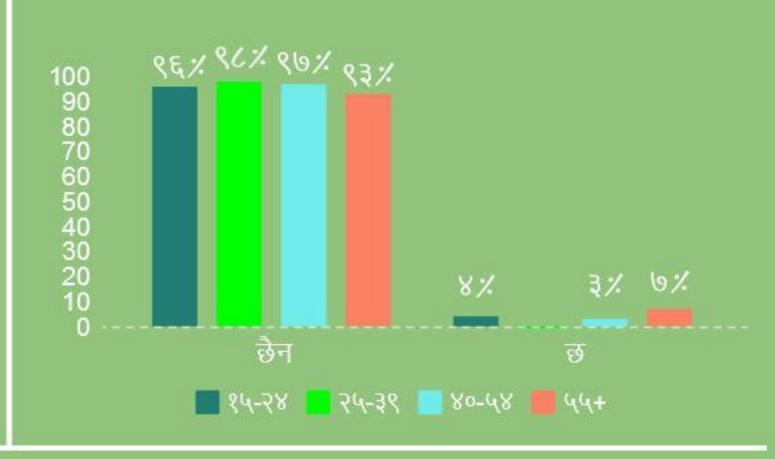

समग्रमा धेरै जसो जात तथा जतिका उत्तर्दाता ले पुनरुत्थानका क्रममा कुनै किसिमको मौखिक अथवा व्यवहारिक दुर्व्यवहार नभएको जनाएका छन् /

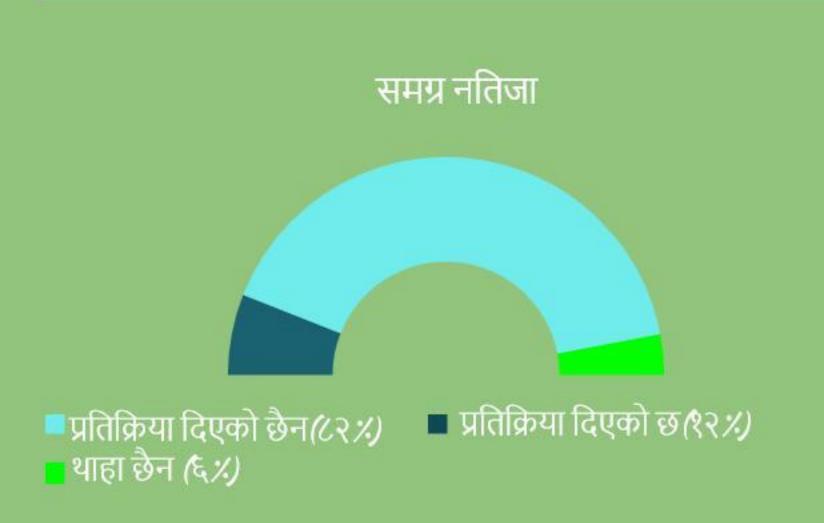

१४% ब्राम्हण,८% दलित र ३% गुरुङ ले पुनरुत्थानका क्रममा कुनै किसिमको मौखिक अथवा व्यवहारिक दुर्व्यवहार भएको जनाएका छन् /

उमेरका आधारमा विवरण

६. तपाइँले सरकारको पुनर्निर्माण प्रकृयामा प्रश्न सोधेर, उजुरी वा असन्तुष्टी जनाएर कुनै प्रतिक्रिया दिनुभएको छ ?

६क. तपाइँले सुझाव वा प्रतिक्रिया नदिनको दुईवटा मुख्य कारणहरु के –के हुन्?

प्रतिक्रिया कसरी दिने थाहा नभएर(३०%)

लैंगिक विवरण

प्रतिक्रिया दिएको छैन(८०%) प्रतिक्रिया दिएको छ(१७%)

प्रतिक्रिया दिएको छैन(८४%) प्रतिक्रिया दिएको छ(७%)

जात तथा जतिका आधारमा विवरण

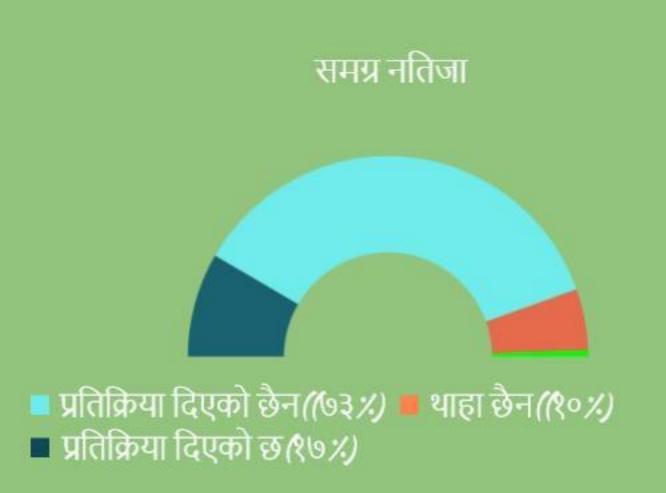
९३% ब्राम्हण, ९२% गुरुङ, ९१% तामांग, ८५% मगर, ७७% छेत्री, ६७% दलित,६०% नेवार र ५७% जनजाती ले सरकारको पुनर्निर्माण प्रकृयामा प्रश्न सोधेर, उजुरी वा असन्तुष्टी जनाएर कुनै प्रतिक्रिया दिएका छैनन्

४३% जनजाती, ४०% नेवार, १५% छेत्री तथा मगर, ९% तामांग र ७% ब्राम्हण ले सरकारको पुनर्निर्माण प्रकृयामा प्रश्न सोधेर, उजुरी वा असन्तुष्टी जनाएर कुनै प्रतिक्रिया दिएका छन्

उमेरका आधारमा विवरण

७. तपाइले कुनै अन्तरराष्ट्रिय वा राष्ट्रिय गैर सरकारी संस्थालाई पुनर्निर्माण प्रकृयामा प्रश्न सोधर, उजुरी वा असन्तुष्टी दिएर कुनै प्रतिक्रिया दिनुभएको छ?

७क. तपाइँले सुझाव वा प्रतिक्रिया निदनको दुईवटा मुख्य कारणहरु के -के हुन्?

प्रतिक्रिया कसरी दिने थाहा नभएर(३४%)

लैंगिक आधारमा विवरण

प्रतिक्रिया दिएको छैन(६४%) प्रतिक्रिया दिएको छ(२७%)

प्रतिक्रिया दिएको छैन(८१%) प्रतिक्रिया दिएको छ(७%)

जात तथा जतिका आधारमा विवरण

८६% गुरुङ, ८५% मगर, ८१% छेत्री, ७९% ब्राम्हण, ६५% तामांग, ५७% जनजाती, ४७% नेवार र ४२% दलित ले कुनै अन्तरराष्ट्रिय वा राष्ट्रिय गैर सरकारी संस्थालाई पुनर्निर्माण प्रकृयामा प्रश्न सोधेर, उजुरी वा असन्तुष्टी दिएर कुनै प्रतिक्रिया निदेएको जनाएका छन् /

४३% जनजाती, ३५% तामांग, ३३% नेवार, १५% छेत्री तथा मगर, ८% दलित, ७% ब्राम्हण र ३% गुरुङ ले कुनै अन्तरराष्ट्रिय वा राष्ट्रिय गैर सरकारी संस्थालाई पुनर्निर्माण प्रकृयामा प्रश्न सोधर, उजुरी वा असन्तुष्टी दिएर कुनै प्रतिक्रिया दिएको जनाएका छन् /

उमेरका आधारमा विवरण

